

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษา ถนนสุขุมสารรังสรรค์ เขตเทศบาลนครหาดใหญ่

The factors affecting road traffic accidents; a case study in Supasarnrangsang road, Hatyai city municipality, Songkhla, Thailand.

เศรษฐกาญจน์ ทิพโอสถ¹

บทคัดย่อ

ปัญหาการจราจร นับว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบมาจากการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างไม่มีการควบคุม โดยปัญหาด้านการจราจรที่สำคัญ ที่มีแนวโน้มทำให้มีผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บ ก่อให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินแก่ตัวผู้ประสบเหตุเองและความเสียหายให้กับภาครัฐ ในการสูญเสียงบประมาณในการดูแลรักษา และแก้ไขปัญหาดังกล่าว เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ เป็นเมืองที่เริ่มมีการขยายตัวของชุมชน มีถนนหลายสายตัดผ่าน และ ถนนสุขุมสารรังสรรค์เป็นถนนสายสำคัญสายหนึ่งในด้านของการคมนาคมสัญจร และมีอุบัติเหตุจราจรเกิดขึ้นมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษาถนนสุขุมสารรังสรรค์ เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุจราจรของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อนำข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร โดยการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ให้ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอุบัติเหตุจราจรและข้อมูลด้านอุบัติเหตุในพื้นที่ ในระดับผู้ปฏิบัติหน้าที่ และ ระดับผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไป ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ, เจ้าหน้าที่อาสาสมัครกู้ภัย, เจ้าหน้าที่บริษัทประกันภัย, ประชาชนทั่วไป จากการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษาถนนสุขุมสารรังสรรค์ เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ขับขี่, ปัจจัยด้านถนน, ปัจจัยด้านยานพาหนะ, และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ด้านนี้ล้วนมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญที่มีผลในการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนเป็นอย่างมาก
2. แนวทางการแก้ไขอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษาถนนสุขุมสารรังสรรค์ เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายจากเจ้าพนักงานจราจรอย่างเคร่งครัด, การศึกษาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัยแก่ประชาชนทุกระดับ, การแก้ไขปรับปรุงด้านวิศวกรรมจราจร โดยการลดจุดเสี่ยงบนถนน ติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมการจราจร ปรับปรุงทัศนียภาพข้างทาง เพื่อให้การใช้รถใช้ถนนเป็นไปด้วยความปลอดภัยมากที่สุด

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิด, อุบัติเหตุจราจร, ถนนสุขุมสารรังสรรค์, เทศบาลนครหาดใหญ่

Abstract

Traffic problems are the one problem that affected from the unplanned expansion of urban communities leading to traffic jam, road traffic accidents etc. But the significant factor effected to increasing death rates, trauma, property damage and economic loss is the road traffic accidents. Hat Yai is the largest city of Songkhla Province, which has expanded rapidly. Nowadays, it is more severe traffic jam and increases number of accidents. Supasarnrangsang road is the highest rate traffic accidents in Hat Yai. So the researcher is interested in studying the factors that affected to traffic accidents in Supasarnrangsang road, Amphoe Hat Yai, Songkhla and strategy to solve traffic accident. The researcher collected data by interview experienced

person such as policemen, rescue volunteer staffs, insurance officers and commuters. According to this study, the results revealed that.

1. The factors affected to traffic accidents in Supasarnrangsarn road, Amphoe Hat Yai, Songkhla are human factor, condition of roads, vehicle and environment.
2. The solutions for reducing traffic accidents is setting and enforcing laws, raising public awareness, designing safer infrastructure; setting traffic control equipment, decline blind spot on the road and roadside environment improvement.

Keyword: The factors affecting, traffic accidents, Supasarnrangsarn Road, HATYAI Municipality

บทนำ (Introduction)

จังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของผู้คนส่วนใหญ่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เนื่องจากเมืองที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง ไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ รวมไปถึง ด้านพรมแดนศุลกากร จังหวัดสงขลา นับว่าเป็นเมืองศูนย์กลางสำหรับการรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้มีผู้คนต่างหลั่งไหลเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้น การขยายตัวของชุมชนเมืองจึงมีมากขึ้น โดยอำเภอหาดใหญ่ เป็นอำเภอที่มีประชากรมากที่สุดในจังหวัดสงขลา ซึ่งสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ที่มีการขยายตัวของเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีการขยายตัวของชุมชนเมืองที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีผู้คนอาศัยอยู่และเดินทางเข้ามาภายในพื้นที่เขตเทศบาลนครหาดใหญ่มากขึ้น การขยายตัวของชุมชนเมืองจึงมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นผลกระทบที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นก็คือ การใช้ยานพาหนะมีจำนวนมากขึ้นตามไปด้วย แต่ด้วยข้อจำกัดของเส้นทางการจราจร ไม่ว่าจะเป็นทางหลวงแผ่นดิน, ถนนสายหลัก, ถนนสายรอง ที่สร้างเพิ่มขึ้นใหม่มีเพียงไม่กี่สาย เส้นทางการจราจรที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงไม่เพียงพอต่อการรองรับการจราจรจากจำนวนยานพาหนะที่เพิ่มขึ้นด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ปัญหาเกี่ยวกับการจราจรบนท้องถนน โดยเฉพาะอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนจึงเกิดมากขึ้นเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ นับว่าเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากมีการขยายตัวของชุมชนเมืองและมีถนนหลายสายที่ตัดผ่าน โดยถนนศุภสารรังสรรค์ถือได้ว่าเป็นถนนสายหนึ่งที่มีความสำคัญในแง่ของการคมนาคมสัญจร ยานการค่าเป็นถนนที่มีการจราจรคับคั่ง มียานพาหนะสัญจรเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้การเกิดอุบัติเหตุจราจรมีมากขึ้นตามไปด้วย ปัญหาอุบัติเหตุการจราจรนับเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม นอกจากทำให้เกิดความสูญเสียจากการได้รับบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตของผู้ประสบเหตุแล้ว ยังมีผลกระทบไปถึงครอบครัวของผู้ประสบอุบัติเหตุหน่วยงานในสังกัด และภาพรวมในระดับองค์กรที่ขาดบุคลากรในการทำงานและขับเคลื่อน และทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปกับการดูแลรักษาผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตไปจำนวนมาก เกิดความเสียหายขึ้นในทุกๆระดับ อีกทั้งในปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งแน่นอนว่าภาครัฐไม่สามารถที่จะดูแลและแก้ปัญหาได้เพียงฝ่ายเดียว จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของหลายฝ่ายเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาจากเหตุข้างต้นผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว ดังนั้นจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยในเรื่อง“ปัจจัยการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษาถนนศุภสารรังสรรค์ เทศบาลนครหาดใหญ่” เพื่อศึกษาสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดอุบัติเหตุการจราจรในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ โดยนำสาเหตุดังกล่าวมาพิจารณา หาแนวทาง และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี และมีคุณภาพชีวิตของประชากรชาวเทศบาลนครหาดใหญ่และผู้มาเยือน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน กรณีศึกษา ถนนสุขุมสารรังสรรค์ เขตเทศบาลนครหาดใหญ่
2. ศึกษาการดำเนินการแก้ปัญหาอุบัติเหตุของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจราจร จำนวน 5 คน และผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไป จำนวน 5 คน
3. ขอบเขตระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 22 พฤศจิกายน 2561 – 10 มกราคม 2562
4. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาพื้นที่เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ โดยทำการศึกษาในประเด็น ข้อมูลพื้นฐานสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่, ปัจจัยและสาเหตุในการเกิดอุบัติเหตุ, แนวทางการดำเนินการในป้องกันอุบัติเหตุ, ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน และผู้คนที่สนใจศึกษา เรียนรู้ถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและตระหนักถึงความสำคัญของอุบัติเหตุจราจร
2. ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านการวางแผนและวิเคราะห์นโยบายในการลดอุบัติเหตุการจราจรทางบกในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่
3. ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยทางท้องถนนของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และผู้ที่มาเยือน

วิธีการดำเนินการวิจัย (Method)

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษา ถนนสุขุมสารรังสรรค์ เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกจะเก็บข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจากพนักงานสอบสวนตามที่ได้รับแจ้งเหตุต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและดุลยพินิจในการแสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวน โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลตามรูปแบบที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะอธิบายเกี่ยวกับรายละเอียดของอุบัติเหตุ และส่วนที่สอง จะเก็บข้อมูลจากประสบการณ์ของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ และ ผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไป พร้อมทั้งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ตามรูปแบบที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในรูปแบบประโยคคำถามปลายเปิด ที่ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์และอภิปรายผลต่อไป

1) การกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกประชากรสำหรับการวิจัย ครั้งนี้ คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจราจร ได้แก่ พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครกู้ภัย เจ้าหน้าที่ตัวแทนบริษัทประกันภัย และผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไป รวม 10 คน

2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้ 2 รูปแบบ คือ

1. สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เก็บข้อมูลโดยการพูดคุย สนทนา กับกลุ่มเป้าหมายในเรื่องความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด เกี่ยวกับปัญหาจราจรและการเกิดอุบัติเหตุการจราจร ความต้องการในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับการปรับปรุงการจราจร แนวทางการลดอุบัติเหตุการจราจร
2. สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือสัมภาษณ์เป็นทางการ คือ มีข้อคำถามที่กำหนดแน่นอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เช่น ปัจจัยในการเกิดอุบัติเหตุ สภาพถนน สาเหตุ ความเสียหายที่เกิดขึ้น การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ ความต้องการในการแก้ไขปัญหาจราจร โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์ โดยการจดประเด็นสำคัญบันทึกผ่านรูปแบบของตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลของอุบัติเหตุจากศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสงขลา หรือเว็บไซต์

<http://www.thairsc.com/p77/index/90> จากการสืบค้น ในส่วนของ ข้อมูลสถิติการใช้สิทธิ์ พ.ร.บ. ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2561 ระดับอำเภอและตำบล จะพบว่าจะปรากฏในรายละเอียดส่วนของจำนวนผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนน และแสดงพิกัดจุดเกิดเหตุในแผนที่ ระดับอำเภอ-ตำบล โดยจะมีแผนที่ดาวเทียมในภาพรวมของจังหวัดสงขลาทั้งจังหวัด ภายในแผนที่มีการกำหนดจุดที่เกิดอุบัติเหตุโดยมีวงกลมจำแนกตามสีต่างๆ ภายในประกอบด้วยตัวเลขที่แสดงอยู่ ซึ่งวงกลมสีเหล่านี้จะพล็อตตามจุดที่เกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจริงตามแผนที่ ซึ่งสามารถเรียกดูได้หลายสเกล ไม่ว่าจะเป็นภาพรวมของอำเภอ, ตำบล, หมู่บ้าน ตลอดจน ถนนหนทางตามบริเวณต่างๆ โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวนี้ ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พนักงานสอบสวนเจ้าของคดีตามที่ได้รับแจ้งว่ามีอุบัติเหตุจราจร และทำการบันทึกข้อมูลในรายละเอียดของการเกิดอุบัติเหตุ สาเหตุในการเกิดอุบัติเหตุ และวิธีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ โดยข้อมูลในส่วนนี้จะอาศัยดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนเป็นหลักในการวิเคราะห์ เมื่อทำการบันทึกข้อมูลรายละเอียดของอุบัติเหตุดังกล่าวแล้ว ต่อมาจะทำการสัมภาษณ์บุคคลตามกลุ่มของประชากร โดยจะนำกรณีศึกษาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นดังกล่าว มาสอบถาม ให้แสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลในระดับปฏิบัติหน้าที่ และ ผู้ให้ข้อมูลระดับผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไป เมื่อได้ข้อมูลทั้งสองส่วนแล้ว ผู้วิจัยจะทำการสรุปและบันทึกผลผ่านรูปแบบของตาราง และการอภิปรายผลต่อไป

ผลการวิจัยและอภิปรายผล (Results and Discussion)

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านคน ผู้ควบคุมยานพาหนะ

-ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย ขาดทักษะที่ดีในการควบคุมยานพาหนะ ตลอดจนการขาดจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ไม่ตระหนักและไม่ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมทาง, การขับด้วยความประมาท

- การฝ่าฝืนกฎจราจร ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร บ้ายจราจร เครื่องหมายจราจรต่างๆ ขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด, การไม่สวมหมวกนิรภัย, การไม่คาดเข็มขัดนิรภัย, การไม่มีใบอนุญาตขับขี่, ขับรถตามคัน

หน้าในระยะกระชั้นชิด ไม่มีระยะปลอดภัยสำหรับการหยุดรถ, การเปลี่ยนช่องทางจราจรกะทันหัน, การใช้ช่องจราจรผิดช่องทาง

- สภาพร่างกายของผู้ขับขี่ ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้า, ความเจ็บป่วยของร่างกาย, ความผิดปกติของร่างกายและจิตใจชั่วขณะ เช่น อารมณ์ร้อน ภูมิต้านทาน ร่างกาย เกร็งรีบเกินไป

2. ปัจจัยด้านยานพาหนะ

- ความแข็งแรง ทนทาน สมรรถภาพของรถ, อุปกรณ์ส่วนควบชำรุดเสียหาย
- การดัดแปลงสภาพรถไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย ทำให้โครงสร้างตัวรถเปลี่ยนไปจากเดิม อาจมีการยื่นล้ำเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
- อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นเข็มขัดนิรภัย, ระบบเบรคอัตโนมัติเพื่อความปลอดภัย
- จุดบอดของตัวรถ สำหรับการมองเห็นในระยะต่างๆ เช่น การเลี้ยว การแซง เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านถนน

- การติดตั้งอุปกรณ์ในการควบคุมจราจร ไม่ว่าจะเป็นสัญญาณไฟจราจร, ป้ายจราจร, เครื่องหมายจราจร, ป้ายบอกทาง, ป้ายแจ้งเตือน/แนะนำ ไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัด และ ไม่เพียงพอ
- สิ่งอำนวยความสะดวกในการจราจร เช่น จุดกลับรถ ทางข้ามสำหรับคนเดินข้าม
- ความแคบของถนน ความกว้างของขอบทาง, ไหล่ทาง
- ปรับสภาพผิวการจราจร ความผิดของพื้นผิว
- สิ่งกีดขวางการจราจร

4. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

- สิ่งบดบังสายตา เช่น ป้ายโฆษณา, การวางขายสินค้าบริเวณบาทวิถี, สายไฟฟ้าที่ห้อยระโยงที่พาดผ่านถนน, ต้นไม้ที่แผ่กิ่งก้าน มีผลต่อทัศนวิสัยในการขับขี่
- สภาพลมฟ้าอากาศ ฝนตกหนัก, แสงแดดจ้า, หมอกกลบหนาทึบ, ลมพัดแรง เป็นต้น ล้วนส่งผลต่อทัศนวิสัยในการขับขี่

เมื่อพบว่าปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้ขับขี่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้รถใช้ถนนโดยตรง เป็นผู้ควบคุมยานพาหนะ และต้องตัดสินใจเมื่อพบกับสถานการณ์บนท้องถนนให้ทันท่วงที ซึ่งอาจจะเกิดเหตุได้ตลอดเวลา ดังนั้น มาตรการที่จะสามารถลดอุบัติเหตุได้ตรงตามบริบทของปัจจัยหลักในการเกิดอุบัติเหตุ นั่นคือ มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย และประกอบกับการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามกลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของอุบัติเหตุจราจรที่เกิดขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการในการลดอุบัติเหตุ ได้ดังนี้

1. การบังคับใช้กฎหมาย

- ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เต็มใจ ซื่อตรง ไม่เลือกปฏิบัติ
- เข้มงวดในการกวดขันวินัยจราจร มีการตั้งด่านกวดขันวินัยจราจร ด่านตรวจจับแอลกอฮอล์ จับกุมผู้ที่กระทำผิดกฎจราจร ทั้ง 10 ข้อหาหลัก ได้แก่ ได้แก่ ไม่สวมหมวกนิรภัย, รถจักรยานยนต์อุปกรณ์ส่วนควบไม่ครบถ้วน หรือดัดแปลงสภาพรถที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายกำหนด, ขับรถขณะเมาสุรา, ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย, ไม่มีใบอนุญาตขับขี่, ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด, ขับรถย้อนศร, ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร, แซงในที่คับขัน และ ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ และ ใช้บาทหลวงโทษในอัตราที่สูงที่สุดสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจร

- หมั้นตรวจตราเส้นทางและปรากฏกายให้เห็นเด่นชัดในบริเวณทางร่วมทางแยกที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด

- การควบคุม เพิกถอนใบอนุญาตขับรถ กรณีที่ผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรกระทำผิดแล้วก่อให้เกิดอุบัติเหตุ

2. การศึกษาอบรมให้ความรู้

- ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการฝึกอบรม เสริมสร้างทักษะ ให้ความรู้ แก่ผู้ใช้รถใช้ถนนในทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับ เกี่ยวกับกฎจราจร สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจร ป้ายจราจร การใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย มีการสอดแทรกในบทเรียนสำหรับเด็กและเยาวชน ในทุกๆ ช่วงชั้น

- การประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ โซเชียลมีเดีย แผ่นพับ ใบปลิว ติดประกาศ เกี่ยวกับกฎจราจรพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ และ การใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย

- จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ตามหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปลูกฝัง วินัยจราจรและจิตสำนึกที่ดีในการใช้รถใช้ถนนให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุ

- เข้มงวดในการออกใบอนุญาตขับรถ โดยจะต้องผ่านทดสอบความรู้ความเข้าใจทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การทดสอบการขับรถโดยการจำลองสถานการณ์ เกี่ยวกับกฎจราจร การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย โดยจะทำการทดสอบเป็นระยะๆ ทั้งผู้ขับขี่เดิม และ ผู้ขับขี่ใหม่

- จัดทำศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย โดยให้ผู้ที่สนใจ ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาเรียนรู้ ศึกษา และทดลองขับขี่ยานพาหนะ ภายใต้สถานการณ์จำลอง เพื่อให้ได้ความรู้ และ หลักการปฏิบัติที่ถูกต้องในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

3. มาตรการวิศวกรรมจราจร

- การออกแบบทางร่วมทางแยกให้ปลอดภัย

- การปรับปรุงและติดตั้งสัญญาณไฟจราจรสำหรับการเลี้ยวในทางร่วมทางแยกที่สำคัญ

- การสร้างวงเวียน, จุดกลับรถ ให้เหมาะสมกับพื้นที่โดยเน้นความปลอดภัย

- การกำหนดช่องทางสำหรับจอดรถ และช่องทางเดินรถสำหรับรถจักรยานยนต์และจักรยาน

- การสร้างที่กั้นระหว่างช่องทางเดินรถในทิศทางตรงกันข้ามโดยปรากฏให้เห็นเด่นชัด

- การสร้างทางข้าม, ทางลอด, สะพานลอยและสัญญาณไฟสำหรับคนเดินเท้า

- การติดตั้งรางกันขอบทางที่ช่วยลดความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุ

- การสร้างเส้นชะลอความเร็ว ลูกกระพรวน ในพื้นที่ชุมชน ย่านการค้า ทางร่วมทางแยกที่สำคัญ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้ใช้รถใช้ถนนใช้ความระมัดระวังในการขับขี่

- การกำหนดทิศทางเดินรถในซอยต่างๆ เช่น การเดินรถทางเดียวในช่วงเวลาต่างๆ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม

- การปรับปรุงทัศนียภาพข้างทาง การตัดแต่งต้นไม้ การรื้อถอนป้ายโฆษณาที่บดบังสายตาและมีผลต่อทัศนวิสัยในการขับขี่

- การติดตั้งป้ายเตือน ป้ายแนะนำ ป้ายบอกทางที่สำคัญ เป็นระยะๆ โดยติดตั้งด้วยป้ายสะท้อนแสง สามารถมองเห็นชัดเจนและเข้าใจได้เป็นอย่างดี

- การปรับพื้นผิวจราจร ไม่ให้มีความลื่นเกินไปในขณะที่ฝนตก และ ปรับพื้นผิวบริเวณทางโค้งที่เป็นจุดเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ

แนวทางระดับนโยบายในการป้องกันอุบัติเหตุ

- การออกกฎหมายเพิ่มบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดกฎจราจร ให้ได้รับโทษที่หนักขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความผิดสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตขับรถ, ผู้ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย, ไม่สวมหมวกกันน็อค, ขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด, ผ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร และ ขับรถในขณะที่เมาสุรา ควรที่จะได้รับโทษหนักที่สุด เนื่องจากส่งผลกระทบต่อผู้ใช้รถใช้ถนนโดยทั่วไปได้มากที่สุด
- ออกกฎหมายในการจำกัดความเร็วในแต่ละพื้นที่ตามความเหมาะสม รวมทั้งติดตั้งระบบตรวจจับความเร็วในเขตชุมชน ย่านการค้า หรือ บริเวณที่มีความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ
- ขอความร่วมมือจากบริษัทผลิตรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ควรติดตั้งระบบการเตือนการคาดเข็มขัดนิรภัยโดยให้ทำงานควบคู่กับการทำงานของเครื่องยนต์ หากตรวจพบว่าผู้ขับขี่ไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัย เครื่องยนต์จะหยุดทำงานทันที รวมไปถึงระบบการเตือนการสวมหมวกนิรภัยให้ทำงานควบคู่กับการทำงานของเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ในลักษณะเดียวกัน โดยสร้างให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับทุกบริษัท, ระบบลดความเร็วอัตโนมัติ ในกรณีที่ผู้ขับขี่ใช้ยานพาหนะในเขตชุมชน เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนน และ ระบบคันเร่งอัจฉริยะ ในการรักษาความเร็ว และระยะห่างกับรถคันหน้าที่ปลอดภัย โดยประมวลผลจากระบบเซนเซอร์จับความเคลื่อนไหวของรถที่อยู่ด้านหน้า และ ด้านหลัง เพื่อช่วยในการรักษาความเร็วและระยะห่างที่ปลอดภัย
- การจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบงานจราจร ดูแลความปลอดภัยทางท้องถนนโดยตรง เป็นเอกเทศ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่มีหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน
- ในปัจจุบัน เจ้าพนักงานจราจรหรือผู้บังคับใช้กฎหมาย และอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับปฏิบัติหน้าที่ ยังมีไม่เพียงพอ รวมไปถึงขาดการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา ปรับปรุงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานจราจรในภาพรวม
- การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการจราจร เพื่อแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร และ เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจัดการจราจร เพื่อลดอุบัติเหตุได้มากขึ้น
- ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการลดอุบัติเหตุ อาจจะมีการสร้างอาสาสมัครจราจร เพื่อช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในการแก้ปัญหาจราจร และ ช่วยในการเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ให้กับประชาชนในระดับชุมชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น
- การมีส่วนร่วมจากสังคม องค์กรเอกชน ภาครัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ควรที่จัดให้มีการประชุม ระดมสมอง รับฟังปัญหาจากการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไป และ รับฟังความคิดเห็น ความต้องการของทุกหน่วย ช่วยกันพิจารณาหาทางออกร่วมกันในการแก้ไขลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ

ข้อเสนอแนะ (Suggestion) จากผลการวิจัย และการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับปฏิบัติการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน กรณีศึกษาถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และ วิจัยดำเนินการเพื่อลดอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นการศึกษาในเชิงข้อเสนอแนะนโยบายในภาพรวม ดังนั้นในการศึกษาในลำดับขั้นถัดไป ควรจะมีการศึกษาวิจัยในเชิงปฏิบัติการ กล่าวคือ เป็นการวิจัยเชิงประสิทธิผลและประสิทธิผลในการแผนงานการลดอุบัติเหตุ ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการจัดการจราจร นำอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยมาให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาใช้ปฏิบัติงาน เช่น ระบบเซนเซอร์ตรวจจับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจร

การตรวจสอบใบอนุญาตขับรถอัตโนมัติ รวมถึง การนำรถยนต์ที่มีระบบการปรับลดความเร็วอัตโนมัติในเขตชุมชน มาประยุกต์ใช้ และ ประกอบการศึกษาวิจัยเพื่อให้การลดอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งควรเพิ่มกลุ่มประชากร และ ขอบเขตของพื้นที่ที่ทำการศึกษ ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อที่จะได้รับผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องด้วยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กฤติยา ยงวณิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำ ตลอดจนตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจและความเสียสละของอาจารย์ ซาบซึ่งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และช่วยเหลือในการศึกษาแก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินการค้นคว้าอิสระ ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร จาตุศรีพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก

สุดท้าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและเพื่อนทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และมอบกำลังใจที่ดีเสมอมา ตลอดจนผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้เอื้อยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดี ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์และประสบความสำเร็จดังอย่างที่ใจคาดหวัง จะขอ นำประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาและแก้ไขปัญหาเพื่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง (2559). ประชากรจากการทะเบียน เป็นรายอำเภอ พ.ศ.2555- 2559. สืบค้นเมื่อ 28 พ.ย.61

จาก http://songkhla.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=219&Itemid=680

กรมการขนส่งทางบก, สำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา (2561). สถิติจำนวนรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ จดทะเบียนสะสมรายปี ปีงบประมาณ 2551-2561. สืบค้นเมื่อ 28 พ.ย.61

จาก <https://www.dlt.go.th/site/songkhla/m-download/4004/>

บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด (2561). ข้อมูลสถิติการใช้สิทธิ์ พ.ร.บ. ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2561 ระดับอำเภอและตำบล. สืบค้นเมื่อ 28 พ.ย.61 จาก <http://www.thairsc.com/p77/index/90>

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. อุบัติเหตุ. สืบค้นเมื่อ 30 พ.ย.61

จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>

ดรุณี ศรีมณีรัตน์. (2558). แนวทางการพัฒนานโยบายเพื่อลดอุบัติเหตุการจราจรทางบกใน กรุงเทพมหานคร : เขตสายไหม. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สืบค้นเมื่อ 30 พ.ย.61 จาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5703011121_3740_3517.pdf

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร, โครงการจัดทำแผนพัฒนามาตรฐาน ด้านการจัดระบบการจราจรในเมืองภูมิภาค (พ.ศ.2559) สืบค้นเมื่อ 28 พ.ย.61 จาก <http://www.phetchaburi.go.th/traffic/traffic2.pdf>

วิฑูรย์ สิมะโชคดี, วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2541). วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน (พิมพ์ครั้งที่ 10 ปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

วู เซา ดอง. (2556). การป้องกันอุบัติเหตุจราจร : กรณีศึกษานิสิตจีนของวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุนน นานาพูลสิน. (2550). ผลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน : กรณีศึกษาพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด.ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พันธ์ดารวโจทวารเชษฐ สกิกัน. (2558). แนวคิดเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายจราจรทางบก. นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒. สืบค้นเมื่อ 30 พ.ย.61 จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%A803/%A803-20-9999-update.htm>

World Health Organization; 2017. Save LIVES - A road safety technical package. Geneva: Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. สืบค้นเมื่อ 1 ธ.ค.61 จาก https://www.who.int/violence_injury_prevention/publications/road_traffic/SaveLIVES_A_Road_Safety_Technical_Package_Thai.pdf

พงษ์สิทธิ์ บุญรักษา และคณะ. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. รายงานวิจัยสถาบัน, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปกรณ์ อนันต์กุลชัย. (2552). สืบเสาะแยกความคิดอุบัติเหตุทางถนน : การย้อนรอยอุบัติเหตุด้วยการสืบค้นหาเหตุการณ์เกิดอุบัติเหตุ, (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ